

САБАҚТЫҢ МАҚСАТЫ:

8.1.5.1 тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау

Сәурідің жиырма сегізі

Сынып жұмысы

Жас өнертапқыштар

1-тапсырма (4-тапсырма125-бет). Мәтінді түсініп оқы. Прочитай текст с пониманием.

Өнертапқыштар

«Өнертапқыш»- ғылыммен айналысушы,ғылыми ізденіс жасаушы, тың ойлар мен түрлі жобаларды іске асырушы адам. Олар басқа адамдардан ұтқырлығымен ерекшеленеді. Ұсынған жобалары жаңа қоғамның жаңаша идеялары болады. Олар елдің экономикасын дамытуға, мемлекетті көркейтуге қажетті ұтымды жобалар ұсынады.Біздің елде де жобаларын ұсынып жатқан өнертапқыштар аз емес.

Қазіргі кезде Қазақстанда жас өнертапқыштардың саны көбейіп келеді Сондай жас өнертапқыштарымыздың бірі-Бауыржан Тінәлиев. Ол ауылшаруашылық саласына жаңа технология енгізді. Ол көгөністі жуып, ұнтақтауға, кептіріп, ұзақ уақыт сақтауға арналған кешенді қондырғы жасап шығарады.

20 жастағы Мақсат Кәдірхан электронды киіз үй ойлап тапты. Электронды киіз үй Күннен қуат алады. Шаңырақта орнатылған арнайы құрылғы арқылы киіз үй Күн сәулесінен қуат алып, аккумуляторға қуат береді. Қуатталған аккумулятордың күші бір аптаға жетеді. Сөйтіп, алыста отырып-ақжарық пен жылуға ие боласыз.

Серікбол Шәймардан атты өнертапқыш электронды бесік пен көпқырлы циркуль ойлап тапты. Өнертапқыштар-Абзал Қадырбаев пен Бауыржан Сейтенов «қазақша сөйлейтін» қалам жасап шығарды. Өнертапқыштардың айтуынша, «Зерек» атты бұл қалам 2–7 жас аралығындағы балаларға әріптер мен сандарды үйретуге арналған.

Изобретатели

«Изобретатель» - человек, занимающийся наукой, занимающийся научным поиском, реализующий новые идеи и различные проекты. Они отличаются от других людей своей находчивостью. Предложенные проекты станут новыми идеями нового общества. Они предлагают рациональные проекты, необходимые для развития экономики страны, благоустройства государства. В нашей стране тоже немало изобретателей, которые предлагают свои проекты.

В настоящее время в Казахстане растет число молодых изобретателей одним из таких молодых изобретателей является Бауыржан Тиналиев. Он внедрил новые технологии в сельскохозяйственную отрасль. Он производит комплексную установку для мытья, измельчения, сушки и длительного хранения овощей.

20-летний Максат Кадирхан изобрел электронную юрту. Электронная юрта заряжается энергией от Солнца. Благодаря специальному устройству, установленному в Шаныраке, юрта получает питание от солнечных лучей и питание от аккумулятора. Мощности заряженной батареи хватит на неделю. И так, сидя вдалеке, получаешь тепло и тепло.

Изобретатель по имени Серикбол Шаймардан изобрел электронную люльку и многогранный циркуль. Изобретатели-Абзал Кадырбаев и Бауыржан Сейтенов-создали «казахскоязычное» (говорящего на казахском языке) ручку. По словам изобретателей, эта ручка под названием «Зерек» предназначена для обучения букв и цифр детей в возрасте от 2 до 7 лет.

2-тапсырма (5-тапсырма 126-бет). Мәтін бойынша төмендегі сұрақтарға жауап бер. (Ответьте на вопросы по содержанию текста)

1.«Өнертапқыш» -деп кімді айтамыз?

2.Олардың қандай ерекшелігі бар?

3. Бауыржан Тінәлиев нені ойлап тапты?

4. Мақсат Кәдірханды.«өнертапқыш» деп атай аламыз ба?Неге?

5. Электронды киіз үйдің тиімділігі қандай?

6. «Зерек» қаламын кім ойлап тапты?

7.Қаламның ерекшелігі неде?

8.Мәтінде берілген өнертапқыштардан басқа қандай өнертапқыштарды білесің?

Перевод вопроов

1. Кого мы называем «изобретателем»?
2. В чем их особенность?
3. Что придумал Бауыржан Тиналиев?
4. Максат Кадирхана. можем ли мы назвать «изобретателем»? Почему?
5. Какова эффективность электронной юрты?
6. Кто придумал ручку «Зерек»?
7. В чем особенность ручки?
8. Каких изобретателей ты знаешь, кроме изобретателей, приведенных в тексте?

Бәрі жақсы болады